

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Η διπλωματική αναβάθμιση του αιτήματος για συνδιαχείριση των κυπριακών υδρογονανθράκων μέσω της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας ήταν μια από τις κύριες επιδιώξεις του Ταγίπ Ερντογάν στη Σύνοδο Κορυφής της Βάρνας. Αυτό έγινε σαφές τόσο από τις κοινές δηλώσεις του Τούρκου Προέδρου με τους Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, Ντόναλντ Τουσκ και Μπόικο Μπορίσοφ, κυρίως όμως από το έγγραφο που κατέθεσε στη διάρκεια της συνάντησης και στο οποίο, σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, αναφερόταν στην εκμετάλλευση των κυπριακών υδρογονανθράκων και ζητούσε ισότιμο λόγο για τους Τουρκοκυπρίους σε όλη τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Σύμφωνα με πληροφορίες της Realnews, η τουρκική/τουρκοκυπριακή πρόταση που περιλαμβάνεται στο έγγραφο προβλέπει τη συγκρότηση μιας κοινής επιτροπής από Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους, που θα αποφασίζει για τα πάντα, από τον σχεδιασμό ως τη διαδικασία αδειοδότησης και από το χρονοδιάγραμμα για τις ερευνητικές γεωτρήσεις ως τη διαδικασία εξόρυξης. Όλα αυτά αποτελούν κυριαρχικά δικαιώματα που ασκεί η Κυπριακή Δημοκρατία και αυτό είναι κάτι που ο Ερντογάν θέλει να αλλάξει, σε πλήρη αρμονία με τους Τουρκοκυπρίους, όπως δείχνουν οι δηλώσεις τους. Δεν είναι διόλου τυχαίο πως λίγες ημέρες πριν από τη συνάντηση του Τούρκου Προέδρου με την ηγεσία της Ε.Ε. ο «υπουργός Εξωτερικών» του ψευδοκράτους Κουντρέτ Οζερσάι επισκέφθηκε την Αγκυρα και πήγε στο τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών, για να βοηθήσει στη σύνταξη του σχετικού αιτήματος στη «λίστα» του Τούρκου Προέδρου.

Αυστηρή επίκληση

Στη Βάρνα, η Τουρκία εισέπραξε αυστηρή επίκληση από την Ε.Ε. για την έως τώρα συμπεριφορά της στην κυπριακή ΑΟΖ, ενώ στις επίσημες δηλώσεις του ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τόνισε ότι «η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει ομόφωνα το δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να εξερευνά και να εκμεταλλεύεται τους φυσικούς της πόρους στην οικεία Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη». Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, ωστόσο, μετά το Συμβούλιο Κορυφής της Ε.Ε. της περασμένης Παρασκευής και των σχετικών αναφορών στα συμπεράσματα, ο στόχος του Τούρκου Προέδρου ήταν να εγγράψει το αίτημα της συνδιαχείρισης στην ατζέντα των ευρωτουρκικών σχέσεων. Αυτό ήταν κάτι που έγινε αμέσως αντιληπτό στη Λευκωσία και ήταν άμεση η αντίδραση του Κύπριου Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος σχολίασε ότι «ο στόχος της Τουρκίας είναι να ελέγξει τους φυσικούς πόρους της ανατολικής Μεσογείου και την πορεία διοχέτευσής τους προς την Ευρώπη». Ανέφερε, επιπλέον, ότι οι Τουρκοκύπριοι είναι απόλυτα κατοχυρωμένοι και τα προσχήματα περί δήθεν προστασίας τους «είναι απλώς το προκάλυμμα για τους στόχους της Τουρκίας, η οποία επιθυμεί να μετατραπεί σε ενεργειακό κέντρο προμήθειας της Ευρώπης».

Σε γενικές γραμμές, ο Ερντογάν αποκάλυψε τον χαρακτήρα των προτάσεων για τους κυπριακούς υδρογονάνθρακες, που κατέθεσε γραπτώς στη συνάντηση με τους Γιούνκερ, Τουσκ και Μπορίσοφ, στο αεροπλάνο της επιστροφής και μιλώντας στους Τούρκους δημοσιογράφους. Εκεί είπε πως η Ε.Ε. μεροληπτεί υπέρ της Κυπριακής Δημοκρατίας στο θέμα των υδρογονανθράκων και προσέθεσε πως οι Τουρκοκύπριοι έχουν δικαίωμα στο φυσικό αέριο και το πετρέλαιο που θα βρεθεί στην περιοχή. Ζήτησε, μάλιστα, μια ισότιμη εταιρική σχέση ανά-

Ζήτηση συνεταιρισμό για τα κοιτάσματα!

Γραπτό υπόμνημα για την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων της Κύπρου κατέθεσε ο Ερντογάν στη Σύνοδο της Βάρνας

μεσα στις δύο κοινότητες σε ό,τι αφορά το θέμα αυτό. Αξίζει να σημειωθεί πως η διαμαρτυρία για μεροληψία και αδικία σε βάρος των Τουρκοκυπρίων αποτελεί, επίσης, κεντρική γραμμή και μέρος του σχεδίου της Αγκυρας. Διόλου τυχαία την ίδια ημέρα με τον Ερντογάν και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Μουσταφά Ακιντζί έκανε δηλώσεις για το θέμα αυτό στα κατεχόμενα, κατηγορώντας την Ε.Ε. ότι «προωθεί τη διαίρεση του νησιού επειδή στο θέμα αυτό διευκολύνει την ελληνοκυπριακή αδιαλλαξία και την άρνηση συζήτησης».

Τα επόμενα βήματα

Εως τώρα το αίτημα για συνδιαχείριση των υδρογονανθράκων είχε χρησιμοποιηθεί από τους Τουρκοκύπριους σε επίπεδο ΟΗΕ ως όρος για να συμμετάσχουν σε έναν νέο γύρο συνομιλιών για το Κυπριακό και τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων στο φυσικό αέριο (που αναγνωρίζονται από τον ΟΗΕ, τη διεθνή κοινότητα αλλά και την Κυπριακή Δημοκρατία) ως πρόσχημα από την Τουρκία για να παρεμποδίσει το ερευνητικό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το νέο στοιχείο είναι πως ο Ερντογάν επιχειρεί να εντάξει το θέμα αυτό στον ευρω-

τουρκικό διάλογο, με τον στόχο να μπορεί να το επικαλεστεί ως επιχειρήμα, όταν η Τουρκία προχωρήσει στα επόμενα βήματα που σχεδιάζει στην κυπριακή ΑΟΖ (δηλαδή την αποστολή πλοίου-γεωτρήσανου που θα προχωρήσει σε έρευνες τους επόμενους μήνες). Η απειλή αυτή παραμένει στο τραπέζι ως μέσο πίεσης στην Κυπριακή Δημοκρατία. Πιο επικίνδυνη, ωστόσο, για τα κυπριακά και τα ελληνικά συμφέροντα μπορεί να αποδειχθεί η προσπάθεια του Ερντογάν να καταστήσει το θέμα αυτό κομμάτι του ευρωτουρκικού διαλόγου για την ενέργεια, καθώς η Τουρκία αποτελεί έναν ιδιαίτερης βαρύτητας εταίρο της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά την προσπάθεια για διαφοροποίηση των προμηθευτών και απεξάρτηση από το ρωσικό αέριο. Σε αυτό το πεδίο η Ε.Ε. δεν θέλει «να τα σπάσει» με την

Τουρκία και, όπως επεσήμαιναν διπλωματικές πηγές, ενδεχομένως να είναι ενδεικτική γι' αυτό η αποστροφή του Τουσκ, η οποία ακολούθησε τη δήλωσή του για το δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να εξερευνά και να εκμεταλλεύεται τους πόρους στην ΑΟΖ της: «Αυτό είναι σημαντικό και σε σχέση με τον κοινό μας στόχο, που συνίσταται στην επιτυχή επανένωση της Κύπρου προς όφελος των δύο λαών της νήσου, της Τουρκίας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των σχέσεων Ε.Ε.-Τουρκίας», είπε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προχωρώντας σε μια αναφορά που δεν υπήρχε για το θέμα αυτό στο κείμενο των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου Κορυφής της περασμένης Παρασκευής.